

กล้วยเป็นพืชเศรษฐกิจที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตของคนไทยมาช้านานและสามารถใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วน แต่ความรู้เหล่านี้กระจุกกระจายทำให้ยากต่อการศึกษา และสืบค้น งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และพัฒนารูปแบบของการจัดการความรู้เรื่องการปลูกกล้วย และการแปรรูปโดยใช้ระบบจัดการเนื้อหาตามโครงสร้างออนไลน์ซึ่งการวิจัยนี้แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนคือ

- 1) ขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้การเพาะปลูกกล้วยและการแปรรูป โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเกษตรกรในเขตภาคเหนือตอนล่างจำนวน 30 ท่าน ซึ่งผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการจัดการความรู้การปลูกกล้วยและการแปรรูปประกอบด้วย 15 หมวดหมู่คือ ประโยชน์จากกล้วย อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูป กรรมวิธีการแปรรูป อุปกรณ์ในการปลูกกล้วย การปลูกกล้วย กระบวนการในการปลูกกล้วย โรคเกี่ยวกับกล้วย พันธุ์กล้วย ประเภทของหน่อกล้วย การใช้หน่อกล้วยขยายพันธุ์ กระบวนการเสริมในการแปรรูป วัตถุดิบเสริมในการแปรรูป ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกล้วย แมลงศัตรูกล้วย และส่วนของต้นกล้วย
- 2) ขั้นตอนการสร้างออนไลน์จากการนำผลการวิจัยเชิงคุณภาพมาจัดหมวดหมู่เป็นลำดับชั้นเชื่อมโยงเข้าด้วยกันตามหลักของออนไลน์โดยใช้โปรแกรม Hozo เป็นเครื่องมือในการพัฒนา
- 3) ขั้นตอนการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันโดยใช้โปรแกรมจัดการเนื้อหา Drupal ตามโครงสร้างออนไลน์ที่ได้พัฒนาขึ้นเพื่อให้ระบบเว็บแอปพลิเคชันมีความสะดวกในการสืบค้น และเข้าถึงข้อมูล และ
- 4) ขั้นตอนประเมินการใช้งานระบบเว็บแอปพลิเคชันการจัดการความรู้เรื่องการเพาะปลูกกล้วยและการแปรรูปจากกล้วย ซึ่งผลของการประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่าง 384 คนพบว่าผลการประเมินเว็บแอปพลิเคชันอยู่ในระดับดี

Banana trees have for a long time been economic crops in tandem with the ways of life of Thai people. All parts of the banana tree can be made use of. However, the knowledge of the use of banana tree was found in scattered sources, thus making the search and the study of the banana tree was difficult. This research aimed to study and develop a knowledge management model for Banana Cultivation and Product processing ontology-structured Content Management System. This research has divided into 4 steps as 1) A process of qualitative research to develop a model of knowledge management for banana cultivation and processing. The results from interviews with 30 farmers in the Lower Northern Region, the data were classed into 15 categories: The Uses of Banana Tree, Tools Related to Banana Processing, Processing Procedure, Banana Cultivation Tools, Banana Tree Cultivation, Banana Tree Cultivation Procedure, Banana Tree Diseases, Banana Varieties, Banana Tree Shoot Types, Banana Tree Shoot Breeding, Extra Procedure in the Processing, Extra Raw Materials in the Processing, Processed Products from Banana, Banana Tree Pests, and Parts of Banana Tree. 2) Creating ontology from result of qualitative research, the classification hierarchy is linked by using Hozo ontology editor as development tool. 3) Development system, the verified data and Drupal content management system were also used to develop an ontology – structured content management web application enable to search for and get access to the information more conveniently. 4) The satisfaction of 384 people in the sample group was evaluated. The results indicated that the web application was found to be at the good level.